

motto

Že se lidé cestováním plněji vzdělávají a uhlazují, je jistá věc. Nebo svět je jako kniha – každý kraj, obec a také každý člověk je stránkou této velké knihy. Nahlížením do ní lze něco získat. Aby se podporovala a udržovala svornost a jednomyslnost mezi národy sousedními i vzdálenými, je nutné, aby byli lidé vysíláni na cesty a po svém návratu předkládali své cestovatelské deníky.

Jan Ámos Komenský roku 1657

Úvod

Jízda na kole je trvalou součástí mého života. Přinesla mi mnohé sportovní úspěchy. Při turistických toulkách jsem se zase radoval z nově poznanych koutů doma i ve světě. Poznal jsem mnoho nových vynikajících kamarádů a přátel. Rehabilitační jízda na kole mně kdysi pomohla překonat zdravotní potíže. Mám to štěstí, že jsem doma nacházel spolehlivé zázemí a podporu. Mohl bych být tedy ve svém věku spokojen. Ale v koutku duše ve mně stále hlodal červíček s jedním velkým přáním. Vydat se jako poutník Svatojakubskou cestou do Santiaga de Compostela a na mys Finisterre, který byl před objevením Ameriky považován za konec světa.

V přípravě na cestu mne zaujala povídka A. Jiráka „Z Čech až na konec světa“, sepsaná podle vyprávění Václava Šaška z Bířkova. Ten byl v r. 1465 jedním z členů mírového poselstva krále Jiřího z Poděbrad, vedeného Jaroslavem Lvem z Rožmitálu. Poselstvo už tehdy na své významné cestě hlásalo mírové myšlenky a ideály o sjednocené Evropě. Po husitských válkách mělo Evropu přesvědčit o tom, že Čechové jsou národem vzdělaným, snášenlivým a toužícím po míru. Rozhodla však skutečnost, že část trasy ve Španělsku vedla už tehdy Svatojakubskou cestou s cílem navštívit hrob sv. Jakuba v Santiagu de Compostela a na mys Finisterre. Viděl jsem mnoho důvodů k tomu, abych se po 540 letech vydal po stopách družiny Lva z Rožmitálu.

S plánem jsem seznámil jednoho ze svých kamarádů, krajana Františka Hejtmánka z Tažovic. Ten se okamžitě nadchl a já věděl, že jsem získal znamenitého spolujezdce, odolného snášet strasti přes 6 tisíc km dlouhé a více než 2 měsíce trvající cesty. Věděl jsem, že je to především skromný a dobrý člověk. I přes svůj věk (64 a 63 let) jsme nikdy nezapochovali a byli jsme přesvědčeni, že máme dost fyzických i psychických sil a také vůle splnit si teď už společný životní sen.

V cestě našich předchůdců jsme našli i další souvislosti ve vztahu k současnému dění. V květnu 2005, kdy jsme byli již na cestě, probíhaly v celé Evropě oslavy 60 let od skončení 2. světové války. Uplynul rok od přijetí České republiky do Evropské unie. V těchto výročích lze po 540 letech vidět naplnění mírových a demokratických myšlenek krále Jiřího z Poděbrad.

Oba žijeme v kraji, který je s poselstvem přímo spjat. Ze zámku v Blatné jedna část výpravy vyjžděla. Nedaleký Rožmitál pod Třemšínem je rodištěm Jaroslava Lva, pána na Blatné, a jeho sestry, královny Johanky, manželky krále Jiřího z Poděbrad.

Nuže, milí čtenáři, vydejte se s námi na dlouho cestu „Z Čech až na konec světa“.

Přípravy před odjezdem

Opakovaně pročítáme staré vydání povídky A. Jiráka z r. 1955. Původně začala vycházet v r. 1888 v časopisu pro mládež, a pro mládež byla také původně určena. A. Jirásek jako učitel dějepisu na gymnáziích při psaní této povídky chtěl připomenout, že všechna období naší minulosti mohou být vzorem pro přítomnost: období slavná, abychom si z nich brali příklad, i období úpadku, aby varovala. S určitým ostychem přiznávám, že povídku jsem znal jen podvědomě z povinné četby ze studentských let, avšak význam a hloubku těchto myšlenek doceňuji až nyní, s odstupem půl století.

Teprve teď si uvědomuji mistrovství A. Jiráka. Jeho vypravování poutavě popisuje cizí krajiny a města, lidi dobré i špatné. Každá řádka jeho povídky mne utvrzuje v přesvědčení, že jsme se rozhodli správně, a itinerář připravujeme tak, aby byl replikou trasy a v souladu s posláním našich předchůdců.

Na podzim r. 2004 navštěvuji na Městském úřadu Blatná svého kamaráda, bývalého spolupracovníka, nyní místostarostu Blatné Josefa Hespergra. Na jeho stole mne upoutává nástěnný plakát – kalendář na r. 2005 s mapou Evropy a trasou, kudy projelo poselstvo krále Jiřího. Kalendář vydal Městský úřad Rožmitál pod Třemšínem u příležitosti 540. výročí jako součást chystaných oslav, připravovaných v Rožmitále na červen 2005. Josef nechápe, proč jsem v tu chvíli zkameněl. Jen trochu posmutněle prohodil: „Lev byl sice z Rožmitálu, ale byl také pánem na Blatné, a my nic.“

„To nemohu nechat jen tak,“ říkám si v duchu a ke svému překvapení vyhrknu:

„Neboj, Pepo, jsou dva staří blázni, kteří to na jaře příštího roku vyjedou na kole od blatenského zámku, a když se zadaří, zase na počátku léta u blatenského zámku výpravu skončí.“

Teď naopak naproti mně sedí místostarosta jako sfinga. Po delším oboustranném mlčení pronáší pragmaticky, tak jak ho znám a jak jsem si přál, rozhodující větu: „Jdeme do toho s vámi a podpoříme vás.“ Volá starostu Ing. Jirku Mikeše, jehož reakce i závěr jsou stejné. Slíbili jsme si navzájem, že po určitou dobu dalších příprav to zatím zůstane jen mezi námi. Dohodnutí jsme na jediné výjimce. Bude fér, když informace oznámíme kulturnímu oddělení v Rožmitálu. Kalendář vydalo a slavnosti k výročí připravuje. Po určitých rozpacích je dohodnuta osobní schůzka. Při ní obdivuji úžasné zaujetí obou pracovníků, paní Křepelkové a paní Kabátníkové, jejich konkrétní představy, náměty a konečné stanovisko: „V Rožmitálu se musíte zastavit, počítáme s vámi.“

Následná návštěva u pana starosty byla sice už jen zdvořilostní, ale stejně povzbuzující. S odstupem několika měsíců s oběma městy upřesňujeme jejich představy. Cesta povede zeměmi, kde má Blatná svá partnerská města. Jsou to **Vacha** v Německu, **Sargé-les-Le Mans** ve Francii a **Roggwil** ve Švýcarsku. Zvláště ve Francii to pro nás bude znamenat poněkud zajížďku, ale dáváme příslib, že partnerská města navštívíme. Rožmitálským slibujeme návrat do 25. června 2005, tedy v den, kdy budou vrcholit oslavy výročí příjezdem královny Johanky.

Organizační věci zařizuji sám, jelikož vím, že můj kolega vstoupí do hry později na cestě v roli zdatného spolujezdce, mechanika, zásobovače a kuchaře. Také vím, že oba máme diametrálně rozdílné představy o cestování. Zatímco já až úzkostlivě dbám na dokonalou přípravu a cestování po předem určených trasách, rád dobře, pohodlně a bezpečně nocuji, František je mistrem improvizací, prostě dokonalý opak. Oběma bylo předem jasné, že nastanou i určité neshody. První důkaz na sebe nenechal dlouho čekat. Plánuji

nějaký složitější přesun, ptám se na názor. „To se bude řešit až na místě.“ Konec. První konfrontace Kozoroha s Blížencem je na světě.

Vybavení na cestu

Za další a velmi důležitý úkol považujeme provedení důkladné inventury a kontroly stavu našeho za léta cestování opotřebovaného cykloturistického vybavení. Důvod ke spokojenosti není. Rozhodujeme se k zásadní inovaci. Spočívá ve výběru vhodných kol, prádla, oblečení, doplňků a náhradních dílů, což je poměrně nečekaný zásah do původně uvažovaného rozpočtu. Chceme-li eliminovat vlivy, které by nám průběh cesty zkomplikovaly, nevidíme jiné řešení. Rozhodování usnadňuje také myšlenka, že všechny nově pořízené věci mohou dobře posloužit v dalších letech. Ačkoliv jsme doposud všechny předcházející cykloturistické jízdy pořizovali výhradně z vlastních prostředků, bez sponzorů, obracíme se tentokrát asi na 15 obchodníků, výrobců a distributorů s žádostí o sponzorskou výpomoc. Seznamujeme je s našimi dosavadními aktivitami, s trasou a s myšlenkami cesty. Máme zájem především o zvýhodněný odprodej z výstav, 2. jakost a podobně. Požádali jsme oslovené firmy o zaslání i negativní odpovědi. Některé odpověděly slušnou odmítavou formou, z jiných, v cyklistice i turistice známých, se neozvali vůbec.

Zřejmě si mysleli, že velkou cestu podnikají dva pošetilí staříci, kteří se nemohou vrátit, a sponzorování bude jen zbytečným plýtváním. Vážili jsme si proto těch, od nichž jsme nabídky dostali a kteří nám odprodej takto umožnili.

Přípravy se mnou stále intenzivně prožívá celá rodina. Abych mohl cestu zdokumentovat kvalitními fotografiemi, dostávám jako vánoční dárek digitální fotoaparát. Pro mne, technického antitalenta, to znamená nejen naučit se jej obsluhovat, ale plnit i nové přání – po internetu průběžně posílat záběry z nejzajímavějších míst. Měsíce únor – březen jsou okořeněny lekci, nervozitou a vztekáním se u fotoaparátu a počítače. V důsledku toho už mám málo času na procvičení jazykových znalostí.

Cestovní horečka

Zbývá pouze stanovit přesné datum odjezdu a to tak, abychom splnili svůj slib, že zpět budeme 25. 6. 2005 na připravovaných slavnostech v Rožmitále pod Třemšínem. Počátkem března dochází ke konečné dohodě: vyjedeme v pondělí 18. dubna 2005 v 7.30 hod. od blatenského zámku, zastávka v Rožmitále bude v 10.00 hod. V místě mého bydliště, v Sedlici u Blatné, ani u Františka v Tažovicích se zatím nikomu nesvěřujeme. Jsme v závěrečné fázi příprav a pravděpodobně i vlivem nervozity máme oba nečekaně velké zdravotní problémy. Ve čtvrtek 14. dubna si ještě ne úplně vyléčení telefonujeme a věříme, že nebudeme muset odjezd odložit. S cestou následně seznamuji svého vrstevníka a kamaráda, starostu Sedlice Františka Kopáčka. Bez rozpaků slibuje, že nám v pondělí ráno v 7.00 hod. přijde popřát šťastnou cestu.

Konečně odjezd

V neděli den před odjezdem zkusím jízdu na plně naloženém kole s cca 25 kg bagáže. K optimismu mám daleko. Celá rodina mne povzbuzuje, obsluhuje, opečovává. Nezaslouží si ode mne tak neadekvátně nepříjemné reakce, omlouvám se. Odpoledne prší, je zima a z Tažovic v tom počasí přijíždí promoklý František.

Pondělí 18. dubna 2005, 7.00 hod.

Nulujeme komputery a za mírného deště opouštíme na více než dva měsíce svoje nejbližší. V Sedlici před radnicí netrpělivě vyhlížíme starostu. Sedlice je skoro vylidněná, jen několik kolemjdoucích si nás

nechápvavě prohlíží. Mezitím ještě přibíhá paní Musilová. Jako jedna z mála v Sedlici zná náš plán. Ustaraně nám přeje šťastný návrat, ale starosta stále nepřichází. Nikdo jiný nemohl situaci vyřešit lépe než Anička Krochová, domovnice na radnici. Jako vždy o všem ví a má o všem přehled.

„Starosta čeká u kostela,“ ledabyly utrousí.

A tam se opravdu se starostou scházíme. Dostáváme pro štěstí vlaječky se znakem Sedlice. „Jedete od kostela sv. Jakuba v Sedlici ke sv. Jakubu (Santiaga) ve Španělsku, zase se ke sv. Jakubu domů vraťte.“ Neformální, upřímné rozloučení.

V Blatné jsme na čas. Předpokládáme jen převzetí pozdravných listů pro partnerská města. Z povzdálí vidíme u zámku poměrně velkou skupinu lidí. Poznávám starostu Ing. Mikeše, místostarostu Hospergra, pracovnice kulturního oddělení MěÚ Blatná a další zástupce města Blatná. Překvapen se zdravím také s mnoha přáteli a známými. Po projevech představitelů města přebíráme tubus s poselstvím a pečeti pro partnerská města, připijeme šampaňským. Odjíždíme a možná někteří vidí, že kapičky na tvářích nejsou jen od deště. Slibujeme posílání pravidelných zpráv. Z Blatné až do Plzně nás doprovází kamarád Honza Kára, blatenský rodák a náruživý cyklista – maratonec. Žije v Praze, ale Blatná je mu stále velmi blízká.

Cestou do Rožmitálu nahlas přemítáme o tom, co se bude dít tam. Na náměstí přijíždíme přesně. Hodiny na věži odbíjejí desátou hodinu. Jsme přijati u pana starosty Ing. Vondráška na radnici. Kolem nás začínají kroužit reportéři s fotoaparáty, mikrofony a diktafony. Odpovídáme na spoustu otázek pro tisk, rozhlas. Připadáme si jako hrdinové, kteří jsou oslavováni, a přitom ještě nic nedokázali. Jak to s námi bude vypadat, až se budeme v pořádku vracet, nebo, nedej Bože, kudy budeme v tichosti mizet v případě neúspěchu? Raději nemyslet! Přebíráme průvodní listy ve třech jazykových verzích (angličtina, němčina a španělština) s poselstvím královny Johanky evropským národům, s nímž vycestoval její bratr Jaroslav Lev. Mezitím se náměstí zaplnilo rožmitálskými občany a dětmi. Ty nám na cestu notují písničku s textem, který pro tuto příležitost složila jejich paní učitelka Hocková. I v ní je přání, abychom se k nim v červnu vrátili. Z Rožmitálu se vrací domů manželka a můj bratr Jiří. Doprovázeli nás autem až sem.

Z Rožmitálu do Plzně

Z rožmitálského náměstí nás vyprovází srdečné povzbuzování. Děláme ještě krátkou zastávku na hřbitově ve Starém Rožmitále, na místě posledního odpočinku Františkovy sestry a švagra. Jdeme také společně uctít památku rožmitálského rodáka, učitele a hudebníka, slavného Jakuba Jana Ryby.

Začíná pršet a je chladno. Před námi jsou dlouhá stoupání přes Brdy, jejichž vrcholky se ztrácejí v husté mlze. Tempo udává spolujezdec Honza Kára na lehkém silničním kole bez bagáže. Stačit mu pochopitelně nemůžeme, ale už je nám teplo. Dobře, že jede s námi. Povzbuzuje nás. My mu slibujeme posílání průběžných SMS zpráv z cesty. V tempu příliš nepolevuje a nabádá: „Na hejtmanství v Plzni vás čekají ve 14 hodin.“

Je to jeho zásluha, že i tady jsme včas. A začíná všechno znovu. Přijetí u Mgr. Olgy Kalčíkové, zástupkyně hejtmana Plzeňského kraje pro oblast cestovního ruchu. Palba otázek novinářů, plzeňského rozhlasu a televize. Dostáváme drobné osobní dárky a také propagační materiály na cestu.

Takový byl náš první cyklistický den. Užili jsme si dosud nepoznané, avšak zatím nezasloužené slávy dost a dost. Hned první den máme ujeté 90 km, hned první den méně, než byl původní rozpis. Sama cesta dvou